Totѕл atѕnчĭ ръmъѕese în tъчере, totѕл se репаѕѕа dѕпъ osteniaла zilei; ѕmбреле нопції tpimiцînd fiinцелор dѕлчеле somnѕ, iap fapmekѕл pazелор de ла лѕнъ apomindѕ-ле шi легънîndѕ-ле прin чеде maĭ dѕлчĭ visѕрĭ!..

Totѕл dopmia în пѕтереа нопцiĭ, afapъ de astĭ doĭ fidanцaцĭ!..

Оаре аmорѕл пѕtѕt-а вре odatъ, în ачеĭ timnĭ de simплiчitate шi inoченцъ, sъ gъsiaskъ ѕnѕ napadisѕ maĭ sѕблimѕ?.. пѕtѕt-а вре odatъ okiѕл mѕpitopѕлѕĭ sъ kontîmnле o fpѕmѕseцe maĭ пepfektъ, шi бѕkѕpiea sъ gъsiaskъ o inimъ maĭ deskisъ dekît a ачелѕia че se ѕita ла seninъtatea чериѕлѕĭ шi ла toate amъnѕntеле аchestѕĭ пъmîntѕ, înfpѕmѕseцatѕ kѕ miĭ de taблоѕрĭ?..

Аша dap Бѕkѕp шi Ilianа нѕ înkiseръ de лоkѕ okiĭ. Eĭ пpiвipъ не 'нчеtat astѕ sпektakлѕ nemъpцinitѕ че, пар'къ, dѕпъ fie kape оръ saѕ minѕtѕ деbenia шi maĭ fpѕmosѕ, шi maĭ înkîntъtopѕ!

Dap че fѕ însъ astъ pепеde skimбаре, kape вeni ka ѕnѕ нѕорѕ, sъ tѕpбѕре atmosfepa шi пачеа ачелора kape dopmiaѕ? kînd, dintp'ѕnѕ seninѕ че ера, se префъkѕ totѕл întp'ѕnѕ nesпѕsѕ înтѕnepikѕ?.. аларmъ! цiнеte! nikezape de kaĭ шi spaimъ претѕtindenĭ!.. Ачеаstъ префачере întр'о kлiпъ, însoцitъ de ѕpлеte шi disпераре, о simцipъ maĭ kѕ deosебiре аmанцiĭ чеĭ fepiчiцĭ,

kape, întp'astĕ momentĕ, înkъ se gъsiaŭ aпsopвiці пріп череaska kontîmплape, de kape пв se пвteaŭ sъtвpa впвл лîngъ алтвл, ka doĭ порвmвeĭ skъпaці dintp'o віжeліe!..

— Че este?.. че s'a întîmплat?.. întpeвъ Бвkвр пе чеĭ kape алерgapъ kъtpe dînsвл, пеskapĭ шi впa алta oameni...

Ел se skвлъ пвmaĭ îndatъ în sвsĕ шi amanta sa, fiind pezimatъ de впĕ вmъpĕ ал sъĕ, se вita цintъ în okiĭ лвĭ...

— Sîntemĕ пердвці!.. adъogapъ sпepiaцiĭ oameni, чеĭ че se afлaŭ înkъ ameцiці, двпъ впĕ somnĕ, de пepikoлвл kape 'ĭ înkonцiвpase!..

— Квm пердвці?.. Че este?.. întpeвъ ел.

Atвпчĭ впĕ вpлetĕ sпъimîntъtopĕ se aпpoпіea din че în че, mвцind ka fвpioaseлe валврĭ a ле очеaпвлвĭ, saŭ ka kвm s'ap fi aпpoпіeat kвtpemвpвл пъmîntвлвĭ!..

Ш'ast вpлetĕ, în kape se aвzia maĭ mвлte sвnete ръgвшite de oameni шi вite, ажвпsese пînъ ла intpapea în ачеa вале, впde se aflaŭ eĭ.

Oamenii îndatъ se deшteптapъ, алерgapъ sпepiaці întp'o парte шi 'ntp'алta; тoці se afлaŭ în пічоape, apmîndв-se fie kape kв чеea че aпвkъ sвв mînъ; stpîngîndв-se în maĭ mвлte gpвпe шi maĭ în вpmъ se fopmapъ în впa singвpъ...

— Тъtapii пе a kълkat!.. stpigapъ eĭ întp'o singвpъ воче.

*

Бѫкѫр îшї посоморî фрѫнтеа ла ачеастъ пѫвелъ; ші daka пѫ'і ар fi fost de Іліана, пе каре se сіліа înкъ ка s'o înкѫрацезе ші s'o mîngîie, пѫ s'ар fi тѫрбѫрат нічї de кѫш, саѫ ар fi штіѫт пѫмаї de кît че требѫіа съ фaкъ!..

— Съ не îшпротівімѫ!.. zisеръ ѫнії dinтре пескарї.

— Съ'і ѫчіdemѫ кѫ пареле!.. adъогаръ тоцї în ѫnanimitate.

Іліана skoase пѫмаї ѫпѫ ціпътѫ înфрікошъторѫ ші къzѫ лешінатъ пе брацеле лѫї Бѫкѫр, каре se сіліа în tot кіпѫл а о 'ntoарче ла віацъ прін ажѫторѫл че'і da.

Dар însъ перікoлѫл ера преа маре!..

Тътарії, în пѫшъръ ка ла треї sѫte, înкопціѫрасеръ копрінsѫл ачеsta, ші, înaintînd кѫ пішtе торце апрінse în mîinї, арнацї, ші кѫ каі лорѫ de къпеstре, веніръ пînъ ачі; înчепѫръ а лега oamenії ѫпѫл de алтѫл ка пе віtе ші'і тречеаѫ прін pîndѫріле лорѫ, ка съ'і skoацъ афаръ dintр'ачеаstъ вале.

Бѫкѫр, gъsindѫ-se маї кътре фѫпdѫл въії, ѫndе se сіліа de а ажѫта пе Іліана, ші gъsindѫ-se лîngъ dînsѫл о чеатъ de oamenї, sta înарматѫ кѫ тъчіѫка чеа îшбръкатъ кѫ кѫіе de ферѫ, gata ка съ плесneaskъ în капѫ пе челѫ dintîї каре і s'о аръта dintре adверsарї...

Dap, însfîpшit, нв epa kiпŏ de mîntвipe saŏ de skъпape!..

Inemiчiĭ înfъцiшaŏ вnŏ пвmъpŏ foapte mape шi чeĭ sлaбĭ kinzвipъ d'a kaпitвлa.

Бвkвp, пpekвm am maĭ zis, kвпoшtea лimбa tъtъpeaskъ шi fв aлes de eĭ ka sъ meapgъ sъ tpateze kв kъпeteniea inemiчiлop, sъ чeapъ de лa dînsвл ka o gpaцie d'a нв fi пepsonaлitatea пimвлвĭ maлtpatatъ, fъgъdвindв-ĭ пentpв aчeasta sвпвnepe, ш.ч.л.

Iлiana întp'aчestŏ timпŏ pъmъsese sвб пaza шi îngpiжipea бвнiлop oamenĭ.

Бвkвp a fost atîpnat вnŏ пetikŏ aлбŏ de vîpfвл вnвĭ toiagŏ, kв kape înaintъ în miжлokвл soлdaцiлop Tъtapĭ, kapiĭ, îndatъ чe 'л въzвpъ, se tpasepъ пвцin шi 'ĭ fъkвpъ лokŏ întpe dînшi; iap eл întpeбîndв-ĭ despпe maĭ mapeлe лopŏ, eĭ ĭĭ pesпвnsepъ îndatъ шi'л dвsepъ пînъ лa dînsвл.

Aчeлa epa Eлam, ofiцepвл sвпepiopŏ, adiotantŏ aл лвĭ Пвki, despпe kape am maĭ вopбit în kaпitвpiлe пpeчedinte, шi kape, în fpвntea aчesteĭ tpвпe de Tъtapĭ, înaintase sпpe a faчe pekвnoшtinцъ asвпpa Moлdoвeniлop...

Dвпъ o mikъ întpeвedepe întpe пapлamentapŏ kв kъпeteniea вiktopioшiлop Tъtapĭ, tpeбiлe fвpъ pegвлate întp'aчestŏ kiпŏ: бieцiĭ oamenĭ sъ нв apate чea maĭ mikъ înпpotiвipe, a пвne жosŏ opĭ чe apmъ вop fi aвînd asвпpъ-лe

ші 'ntp'ачeasta, dîndȣ-se прінші пінъ ла ȣнȣл, съ fie tpansпортаці în пазъ пінъ ла kȣартірȣл џенералȣ, ȣnde вор ръmînea пінъ se ва înkeea вре odatъ паче...

Ачeastъ kaпітȣларе negpeшit fȣ îndatъ пȣsъ în лȣкраре, ші бȣniі nostpi neskapi, kȣ toці чеі че se gъsіръ între dînші, ші нȣmaі kȣ ачeea че авеаȣ пе еі, фъръ пȣші între pîndȣpi de ostaші Тътарі, ші kiap în ачелȣ momentȣ порніръ ȣпре а merџе ла локȣл kape ле ера destinatȣ... О! kîtъ nenорочіре!... Че tpistъ soaptъ adȣse skimбаpea ȣнȣі momentȣ, întp'astȣ локȣ kape нȣ înfъціша de kît tpisteце ші debastaціе!.. Ачі se вedeaȣ nіште кошȣрі kȣ пеште pestȣpnate, dinколо mpeжіле ші ȣнелтіле пентpȣ neskȣipe, maі ла вале алt че-ва; în sȣsȣ, întp'o napte, nіште stpatȣpi ші kȣлкȣшȣpіле oamenілор, kъpȣце, лemne, ȣna алta; dap nічі ȣнȣ omȣ kape съ ле dȣкъ kȣ sine... Totȣл ера skimбatȣ întp'o nosomopîtъ пȣstietate; totȣл ера întpistъtopȣ ші dȣpeposȣ пентpȣ чел че ва bizita ачestȣ локȣ!..

Însfîpшit noanтea tpekȣ ші zioa începȣ съ se ibiaskъ.

Аȣрора înaintъ d'asȣпра opisontȣлȣі în пȣpпȣріеа еі mantъ, лȣminînd întp'ачeste локȣpі ȣnȣ kîmпȣ de dȣpepі, în kape se petpekȣse maі 'nainte peсбоіȣл ші kaпітȣлареа!..

Zioa înaintъ ka ла жȣmътate ші бравȣл

Моџikȣ se înапоiase плin de бърбъџie ka sъ gъseaskъ пе stъпînȣл sъȣ̆ ла локȣл ȣnde ера хотърîtȣ̆.

Ел kъȣtъ de џiȣрȣ̆ înпреџiȣрȣ̆ пе Бȣkȣр ші пе Іліана, dар negъsindȣ-ĭ nikъiрĭ, stъtȣ în локȣ̆, kопрins de mîхnірe ші înчепȣ a da kiote, ла kаре нȣ'ĭ resпȣndea de kît eko ал въiлор ші ал deалȣрілор meџiaше.

Трекȣ, de kîte-ва орĭ рîȣл în dреапta ші în stînga, kрezînd kъ eĭ s'ар fi рetрasȣ̆ maĭ întр'о парte ka sъ se реnaȣse; dар нȣ aflъ nimikȣ̆; нȣ gъsi mъkар нічĭ пе чіне-ва пе kаре sъ'л, întреве.

Ох! kît ера de nenорочitȣ̆, seрmanȣл Моџikȣ. че seрвise kȣ atîta zeлȣ̆ пе stъпînȣл sъȣ̆!.. Kȣ kîtъ inimъ нȣ gonise ел kалȣл, ka sъ adȣkъ mірesiĭ лȣĭ Бȣkȣр fрȣmoaseле înвръkъminte ші флорĭ пentрȣ fрȣntea eĭ!.. Че ва faче ел оаре?.. Kȣm ва пȣtea a ле da de ȣрmъ?.. Ȣnde о sъ-ĭ gъseaskъ?.. ші 'ntр'ачeste kȣџetърĭ, îшĭ mîngîia kȣрsieрȣл, kȣ kаре ворвia, sпре a'ші maĭ потолі fokȣл...

Sъ se 'ntoaрne akȣ de ȣnde a venit, saȣ̆ de ȣnde плekase întîĭ kȣ stъпînȣ-sъȣ̆?.. sъ se 'ntoaрne ла Тîрgовiште, ȣnde se aflaȣ̆ рȣdeле ші пърінџi sъĭ?.. орĭ sъ se dȣkъ maĭ віne ла kȣрtea лȣĭ Бogdan Bodъ, ka sъ întреве desпре dînшi ші sъ sпȣie чеде чеi s'a fost întîmплаt!..

X

Unde nu e putere se cere maĭ ku deosebire capŭ.

Богdan Bodъ I, tot asemenea skoворît din Rsпiцa Басарабъ, ka Negpв-Bodъ din цара Poшineaskъ шi ka Банвл Краiовi, fiв ал лвi Лaцkв Bodъ, nепотв ал лвi Sas Bodъ шi stpъnenotв ал лвi Dpagoшi, чел че fв întîiвл fondatopв ал Пpinцiпатвлвi Молdoвi, пpeквm Negpв-Bodъ ал Pomînii, fв внвл dintpe stъпînitopii чеi вiteжi, dpeптв, întpeпpinzъtopв, kape въzînd къ пъmîntвл Молdoвi se kam пвstiise din kaвsa atîtop pesвoaie че ле пвptase цара, шi maĭ kв seamъ înпpotiва Тъtapiлop, adвse o mвлцime de лъkвitopi din Apdeaлв, ачеi че fортарь sate шi opaшe впpe пaptea mвнцiлop.

Istopiea deskpiind faпteле iлвstpe a ле Domniлop чеi вeki, kвm шi atîtea gpeвtъцi че ле пвptаpъ, din kaвsa ачелop timпi de вapвapie,

че aŭ însemnatŭ ȣрmеле непорочіреĭ пе aчeste пъmîntȣрĭ, нȣ ва tрече кȣ веdерea шi џinta ромîнъ, каре a sȣferit кȣ martiрismŭ fȣріea ачееа de варвaрĭ, че венірь ȣniĭ dȣпъ алџiĭ; dар каре нȣ пȣtȣрь a 'ĭ atinџе вре odatъ adевъраtȣл eĭ џертŭ, saŭ a'ĭ опрi вре odatъ desвоltарea, орĭ de kîte орĭ s'арътъ пеntрȣ dînsa soареле реџенеръріĭ!..

Dар ачеstŭ попорŭ, кȣ kît sȣferi de mȣлt, кȣ atît se denpindea în gреȣtъџĭ, кȣ atît se înвîрtoшia ka ferȣл че tрече прin fokŭ шi прin апъ; кȣ kît îл gръmъdia реsвоаіеле în kontра џinteлор streine, sȣв niшte къпetenii ka Stefan saŭ ka Мірчеа, кȣ atît ера de вeлikosŭ, кȣ atît se'ntindea maĭ mȣлt sпiрitȣл indenendinџеĭ, кȣ atît deвenia maĭ маре шi кȣ atît ажȣнџеа sпaima inemiчілор sъĭ!..

Кътре aчeasta, Бogdan fȣ ȣнȣл dintре Domni чеĭ Ромîнĭ кȣ inima шi кȣ eнерџіеа!.. Ел îшĭ іȣвеа џара, îшĭ іȣвеа sȣпȣшiĭ шi tot de odatъ реsвоіȣл каре ера елементȣл ачелор timпĭ!..

Stînd пе tронȣл sъŭ челŭ dȣкалŭ, okoлitŭ de notaвіліĭ воіерĭ шi хatmanĭ, kinzȣise în konsіліȣл sъŭ џенералŭ kȣm sъ se ȣрmеzе реsвоіȣл челŭ întреnрinsŭ de kȣрînd în kontра Тъtaрілор, каре fъчеаŭ atîtea реле п'în џаръ шi пе каре неапъратŭ тревȣіа a'ĭ goni песte хotаре.

Okȣпat atît de mȣлt кȣ aчeste тревȣрĭ,

окѕпатѕ̆, zікѕ̆, ѕпре а'шї înчinџе ѕаbіеа шi а'шї пѕне koifѕл, în zioa ѕнеї бътълiї џенерале, аѕzi tot-de odatъ kъ iѕбita sa fiikъ se fъkѕse невъzѕtъ kѕ о zi maї nainte, нештiind nimenї înkotpo a апѕkat, че se fъkѕse, saѕ̆ ѕnde se dѕsese; шi însѕ-шї пъріnteлe епiskопѕл Sѕчiавеї, kape epa konfesopѕл, еї, нѕ штiea nimikѕ̆, kѕ toate kъ ел kѕnoskѕse нѕmaї пасiѕнеа че еа о черkase пентрѕ fiѕл лѕї Лаiotъ Bodъ, шi kъ, dѕпъ moaptea лѕї, ачееа че se zічеа, еа fѕsese хотърîtъ d'a intpa întp'o mînъstipe...

Бogdan Bodъ askѕлтъ kѕ лѕаре aminte ворбеле бътрînѕлѕї преотѕ̆, ла ачеаstъ tpistъ нѕвелъ, dap нѕ 'і ар fi tpekѕt вре о datъ npin minte kъ fiika sa se afлa atѕнчї în mîiniлe inemikѕлѕї.

Преокѕпатѕ̆ de mѕлтеле tpeбї шi îngpiжiatѕ̆ de ачеаstъ ненорочітъ нѕвелъ, ka ѕнѕл че ера пъріnte ал нородѕлѕї прекѕm шi ал ѕнеї famiлiї, респѕнzътopѕ̆ dinaintea лѕї Dѕmnezeѕ̆ de soapta ѕпѕшiлор ѕъї, прекѕm шi de а famiлiї saлe, ненорочітѕл tatъ, kѕ okiї лъкръmaџї, kѕ dѕрepea în inimъ, kѕ kапѕл anpins de о mѕлџime de tpeбї, ла че tpeбѕia sъ kѕџete ел maї întiї?.. Пе че sъ'шї odixneaskъ mintea!. Ѕnde ва afлa пе fiika sa, ла kape se tot gîndia?.. Kѕ toate ачestea timпѕл îї epa преа skѕmпѕ̆ шi kѕџетъ-piлe saлe нѕ gъѕiaѕ̆ ѕнѕ̆ tepminѕ̆!.. Хотърî în чеде din ѕpmъ а tpimite iskoade dѕпъ dînsa;

челъ пъцin voia a шti нъ kъm-ва вре о nепо-рочiре a fъkъt-o съ пеаръ ast-fел de ла sînъл съъ пъринцеskъ?..

Ostiле saле, dъпе opdiniле kape ле dase хatmanълъї, kъ o zi maї 'nainte, se aflaъ înпъp-цite în патpъ kолoane; fie kape, okъпînd kîte o deosebitъ posiцie în faцa apmiei тътърeшtї, kъ kape пînъ aчi нъ avъsese de kît niшte ловiрї парцiале шi fъръ o mape însemнътate.

Тромпeta epa anpoane d'a sъna маршъл înainte; шi întp'aчeasta, nedestpimea, kълърашii вînъtopiї, kъпitъniiле de Nemцї шi Ъngъpї, пpe-kъm шi Kazaчiї че formaъ п'atъnчї лeцioana stpeinъ, anpoziї, postелnichiї, din пpeъnъ kъ sъ-пepiopi лоpъ, se aflaъ toцї sъbt apme шi staъ gata ла чea mаї mikъ miшkape, ла întîiъл sem-налъ, ла întîiъл opdinъ че лi se va da...

Kъ toate aчestea, Vodъ epa tpistъ шi sta tot пe gîndъpї.

Se пъpea kъ niшte нъopї întъnekoшї ako-пepiaъ opisontъл sъflетълъї съъ, шi нъmaї пentpъ aчeasta întîpziease d'a da opdiniле чeле dъпe ъpmъ!.

Zise iaръшї d'a se stpînцe în konsiлiъ цe-неpaлii шi kъпitanii apmaтелоp, спpe a întokmi deчisivъ планъл бътълiei, шi eл se tpase ла o parte kъ пъpintele episkonъл, ka sъ vopbiaskъ despre чeле че se atinцea de a ле famiлiei saле шi maї kъ seamъ despep fiika sa.

Bogdan лъsъ o ворбъ kape пentpš întîia oapъ eшi din gšpa sa .

— Daka nenopoчitšл Лaiotъ, zise eл, n'ap fi nepdšt пe fišл sъš, în бъtaia kš Ŭngšpiĭ, m'aшĭ fi înвoit negpeшit лa însoцipea aчestšia kš fiika mea!.. O! kînd ape чine-ва o familie, шi maĭ kš seamъ šnš stъпînitopš o fiikъ!..

— Aĭ fi npiimit Mъpia Ta kš бšnъ вoie?.. întpeбъ npeotšл.

— Da; шi лe aшĭ fi dat a mea вine kšвîntape!...

Bodъ nš sfipшi, шi šnš kопiлš de kasъ intpъ ka sъ anšnцe sosipea šnšĭ stpeinš, чeл чe чepea ka sъ fie înfъцiшatš dinnaintea Mъpii Saлe.

Eл dete opdinš d'aл întpodšчe.

Пpeotšл se stpînse лa пeпtš шi, pekomandînd лšĭ Бogdan kлemenцa чepeaskъ, se petpase.

Dšпъ šnš momentš, Moцikš se afлъ dinaintea лšĭ Bodъ, kape 'л întpeбъ чine este, kšm se keamъ шi de šnde вine?

Жšпeлe, чeл чe maĭ nainte înfъцiшa šnš sпipitš вeseлš шi глšmeцš, astъ datъ epa îngpiжiatš, ka kšm ap fi omšл чeлš maĭ sepiosš din лšme... Eл semъna întokmaĭ ka Eneea kînd se skoбopî în peцišnea peцeлšĭ Плšton, sпpe a чepчeta de šmбpeлe пъpinцiлop sъĭ!..

— Преа мъріte stъпîne, respвnse ел, чеа maï mare непорочіре мъ adвse пе mine ачі, kape de о потрівъ amъреште inima Мъріі Тале ka ші н'а sвnвввлвï Bostpв!..

Bodъ tresъpi ла челе dintîï ворбе че ле авzi din gвра лвï ші ka kвm о sъціatъ 'і-ар fi stpenвns пептвл.

— Ворбеште, adъogъ ел; пв kвm-ва fiika mea!..

— Da, fiika Мъріі Тале!.. kontinвъ браввл жвпе.

— Este moapтъ?.. întpeбъ Bodъ kв dвpepe.

— Înkъ пв, respвnse жвпеле, пентрв kъ însв-mï kв ачеаstъ spadъ am stpenвns берегаta ръпіторвлвï еї.

— Fiikъ-mea ръпітъ!.. dар чіне а fost mішелвл ачела че а kвtezat а съвîрші о asemenea faптъ? чіне fв ачела kape а kвцetat пвmaï?..

— Бвквр!.. kontinвъ жвпеле kв împresemîntъ, чел че воі kît maï îndatъ съ atingъ skoпвл înfъцішъріï sале dinaintea лвï Bogdan, fiвл лвï Лаiotъ Bodъ din Мвntenia!..

— Че fел? ел а мвріt пе kîmпвл резбоівлвï?..

— Nв, stъпîne: ел fв mîntвіторвл fiічеї Мъріі Тале!..

— Fiika mea dар тръеште?..

— Am венit ka съ въ întpeб пе Мъріа Та.

— Sпȣne maĭ kȣpînd; esпликъ-te maĭ бі-
ne; че вреĭ sъ ziчĭ?..

— Воĭȣ̆ sъ zik kъ fiika Мърiĭ Тале, fiind прадъ în mîiniле ȣнȣĭ Тътарȣ̆ пелеџiȣitȣ̆!..

— În mîiniле ȣнȣĭ Тътарȣ̆, fiika mea?..

— Бȣкȣр ші еȣ̆ 'л am kȣ gonit пȣterea kaiлор nostpi, ші daka maĭ dinainte нȣ ap fi fost плaнȣл лȣĭ Бȣкȣр ka sъ es înaintea Тътарȣлȣĭ!..

— Fiika mea dap?..

— Еȣ̆ am fost ачелȣ̆ че пȣseiȣ̆ mîiniле пе fpîȣл kaлȣлȣĭ tътъpeskȣ̆ ші 'л am џiнȣt în лokȣ̆!..

— Че aȣz еȣ̆, Dȣmnezeȣле!.. adъogъ Bodъ, лъsîndȣ-mĭ kaпȣл întpe mîinĭ.

— Лȣnta a fost kpîнченъ ші sîнџеpoasъ!.. Amîndoĭ, еȣ̆ ші Бȣкȣр, пе лȣнtapъmȣ̆ kȣ aчелȣ̆ sпȣpkatȣ̆ пînъ че 'л am înвinsĭ.. Ера mape kît ȣнȣ̆ mȣnte ші sпъimîntъtopȣ̆ ka ȣнȣ̆ ȣpiaшȣ̆!

— О! блеstematȣ̆ neamȣ̆! блеstematȣ̆ neamȣ!..

— Îл ȣчiseръmȣ̆ kȣ toate ачestea amîndoĭ; поate kъ ел zaче ші пînъ akȣm fъpъ îngpoпъчiȣne!...

— Апоĭ, fiika mea?..

— Se afлa galбenъ ла kiпȣ̆ ka tȣpta de чеаpъ ші epa toatъ pече ka o пеatpъ!.. Еа нȣmaĭ simџia de лokȣ̆, ka ші kînd epa koпpinsъ de лешiнȣл mopџiĭ!

— Sпȣne, ea tpъеште înkъ?..

— Niчĭ пetiче нȣ se maĭ џinea de îmвpъ-

къmintea eĭ пе dînsa!.. se aфла stpengъitъ шi sфîшiatъ, ka kъm n'ap fi fost fiika Мърiĭ Тале!.. Чеа maĭ mape жале te ap fi konpins, daka aĭ fi възъt-o: kъm epa ъчisъ, tonitъ de dъpepe шi de aтъръчiъne!.. Dap kъ toate însъ, epa fpъmoasъ шi фъpъ нiчĭ ъnъ фелъ de патъ!.. Kînd a deskis okiĭ, пъpea kъ se skoалъ dintp'ъnъ sikpiъ de moapte, пentpъ kъ ea înъinsese mънчiле шi siлъipea пъgînълъĭ, пpekъm ap înъinџe Înџepъл пе Satana!..

— O! skъmпа mea fiikъ!... adъogъ Bodъ kъ okiĭ înъndaџĭ de лakpime, skъmпа mea fiikъ!..

— Da, Мъpieа Та, da, aшa e, dъпъ kъm въ spъseiъ!.. kontinъъ жъпеле, чел че шi dînsъл înчепъ a'шĭ stepџe okiĭ de dъpepe...

— Ъnde e dap ka sъ o въz?..

— Dъпъ че s'a întops ла viaџъ, dъпъ че înъinsepъmъ пе връжmaшъ, ea se pъgъ лъĭ Dъmnezeъ de viaџa Мърiĭ Тале шi mълџъmi din toatъ inima mîntъitopълъĭ eĭ!.. A тpeбъit însъ sъ ne depъptъmъ de ачелъ spъimîntъtopъ лokъ, pomitъ de sînџele Тъtapълъĭ чел ъpiaшъ, a тpeбъit sъ fъџimъ de ъnъ лokъ пepikълosъ, шi maĭ kъ seamъ kъ noaптеa s'anponieaсe, тpeбъipъmъ a gъsi ъnъ adъпostъ пentpъ лiniшtipea шi pепаosъл fiiчеĭ Мърiĭ Тале!..

— Ш'aшa dap, dintp'ачелъ лokъ aџĭ плekat kъ toџiĭ?..

— Eŭ пȣ, Мъріеа Та, eŭ пȣ, пепорочітȣл de mine!..

— Кȣm, tȣ пȣ ераĭ аколо?

— Eŭ плеkasem îndatъ în goana калȣлȣĭ ȣпре a adȣче вestminte ші челе tребȣінчоase пентрȣ fiika Мърii Тале, de ла ніште рȣde a ле меле.

— Аĭ рȣde аічĭ?

— Da, рȣделе меле sîntŏ пъstорĭ, че se ціпŏ ȣnde gъseskŏ пъшȣпе пентрȣ вітеле лорŏ; ntŏ ромîпĭ adeвърацĭ, вепіцĭ din Ардеалŏ, kȣ лорtȣл ші kȣ toate datineле ромîпештĭ: плȣgарĭ, пъstорĭ ші оstашĭ!..

— Еĭ, апоĭ?..

— Бȣkȣр, stъпîпȣл меŭ, s'a însърчinat kȣ прівеgереа ші паza аsȣпра fiічеĭ Мърii Тале, fiind kъ a доȣа-zi ерамŏ kȣ тоцĭ хоtърîцĭ ka sъ вепімŏ аічĭ...

— Че ѕпȣĭ?.. dар ȣnde este?..

— Nȣ штіŏ maĭ мȣлt nimik, Мъріеа Та, ачеea ч'am штіȣt в'am ѕпȣѕ!.,

— Кît sînt de пепорочітŏ!..

— Плеkареа меа atȣпчĭ a fost întokmaĭ ka fȣлцерȣл; m'am dȣs ші m'am înапоіat!... Am gonit калȣл înkît ера sъ kazъ sȣв mine... Eŭ, kȣ toate ачestea, mînaiŏ înainte ші kînd s'a кръпat de zioъ sosit-am ла локȣл ȣnde i am fost лъsat... Dар че dȣрере!.. eĭ пȣ se въdŏ înkъ ni-

кънріа!.. Поате вре о feаръ 'ї о fi sfîшіеat пре dînшi... Dар, кȣ тоате къ Бȣкȣр ера шаї dinainte рънitȣ ла ȣшърȣл stîngȣ, ел е însъ вітеаzȣ шаре шi нȣ se ва лъsа нȣшаї аша ка съ пеаіе!.. Ел е вîрtosȣ ка шi ȣнȣ Samson, Мъріеа Та!..

— Ох! поате Тъtарii, Тъtарii 'ї о fi înкопџiȣраt!..

— О! кînd аші шti sigȣрȣ desпре ȣна ке asta!.. zise жȣнеле кȣ пasiȣне.

— Atȣнчї toatъ армiеа шеа kazъ ка ȣіȣ tръsnetȣ d'asȣпра капетелор лорȣ!.. Тoatъ армiеа шеа шi toatъ џара о воï пȣне în пічоаре; воï шаï чере шi ажȣtoаре stреіне; воï шерџе asȣпръ-ле пînъ ȣnde îi воï пȣtеа goni!.. ле воï sfъріша Крîшȣл прin fокȣ шi пȣstiiре; îi воï трече пе тоџї sȣв saвie!..

Жȣнеле simџi ка ȣнȣ fокȣ чірkȣлînd sînџеле прin вінеле sале, kînd аȣzi din gȣра лȣї Bogdan Bodъ ачеste ворве.

— Челȣ dintîї, adъogъ ел ка ȣнȣ eшit din minte, воï fi еȣ kаре воï adȣче kапȣл къпеtеnii лорȣ!.. Însъ пînъ atȣнчї, înkin ла пічоареле Мъріі Тале, ка ȣнȣ tрofeȣ, армеле челȣіа пе kаре 'л înвinsеръшȣ!..

Ші ел tрînti жосȣ армъtȣра kît шi армеле Тъtарȣлȣї, че ле пȣрtа înкъ asȣпръ-ї.

Bodъ шълџȣшitȣ de ачеаsta, îшвръџішъ пе

жѕпеле кѕ кълдѕръ, fiind къ 'л кѕnoskѕ atît de кѕраџiosѕ̆ шi 'л възѕ аша de aпрins de pesвѕ-
паре în kontpa inemiчiлор съi!..

Акѕm съ пе 'ntoapчemѕ̆ прiвipea asѕпра a-
челора че късѕверъ poвi în mîiniле Тътарiлор: сѕmъ de oameni, femeĭ, копiĭ, mѕлџime de виte,
прекѕm: каĭ, воĭ, оĭ, шi алтеле, че ле аѕ̆ пѕtѕt adѕпа шi хръпi de прin џаръ, шi пе каре mî-
nîndѕ-ле înainte, трекѕръ deaлѕpiле, вĭ шi апе, пînъ кътре Iaшĭ.

Ка съ skъпъmѕ̆ însъ de atîtea amъпѕnte nefoлositoape, орĭ чiне îшĭ поатe înkiпѕi, ка че
fел de soapтъ ера ачелор че къdeaѕ̆ прiншĭ în mîiniле варвapiлор...

Înkisopiле se ѕmплѕръ de dînшi; iap челе-
лалтe пръзĭ fѕръ înпърџite întpe къпетeniĭ шi чiѕтачĭ.

Прin ѕpmape, Бѕкѕр, каре se хотърîse a
сѕfepi ачееашĭ soapтъ ка шi непорочiџiĭ oamenĭ кѕ каре se gъsise în ачеа поапте, шi maĭ кѕ
seamъ пентрѕ Iлiапа, пе каре п'ар fi пъръsit-o одатъ кѕ капѕл, se сѕпѕse ла воiпџа soapteĭ, din-
преѕпъ кѕ ачеĭ каре мерџеаѕ̆ кѕ капѕл лъsat în жосѕ̆, кѕ okiĭ плinĭ de лакpime шi кѕ inima
зърiтъ; черкъ dinпpeѕпъ кѕ eĭ toate непорочi-
piле, fъкѕ ачелашĭ dpѕmѕ̆ ка шi dînшi, se ѕmi-
лi ка шi dînшi dinnaintea опресорiлор, intpъ
în ачееашĭ înkisoape кѕ eĭ; însъ нѕ se disпера

nічї-de-kѕm шi nѕ'ї epa teamъ de opї-че! . .

În kѕpцepe de o noanтe шi o жѕmъtate zi, kît mepsepъ npisonepiї nostpi, de ла лokѕл ѕnde i aѕ fost pedikat, tpekѕpъ пе dinaintea sateлop ш'a opaшeлop чeлop пѕstiite de kълkapea Тъtapiлop, пînъ че intpapъ în Iaшї, ѕnde se afлa konчentpatъ пѕtepea tъtъpaskъ.

Eлam, kape komandase aчestѕ konвoiѕ шi kape însъ se depъptase kѕ o desпъpцipe dintpe soлdaцiї sъї, вopвa Pomînѕлѕї, dѕпъ плeaшkъ, nѕ въzѕse пе Iлiana de kît în momentѕл kînd fѕ npesintatъ dinaintea Sepaskepѕлѕї Пѕki, чeл че 'шї netezia вapвa, npiвind пе fpѕmoasa жѕпъ, kѕ okiї лakomї шi sѕpizînd în вeцiea плъчepiлop de kape epa konpins.

Eлam mѕлt maї жѕne de kît stъпînѕл sъѕ, îшї mѕшkъ îndatъ вѕзeлe de цeлosie шi apѕnkъ o kъѕtъtѕpъ de fokѕ asѕпpa aчestѕia; eл ap fi dat atѕnчї o жѕmъtate din вiaцa sa nѕmaї sъ doвoape aчeastъ fepiчipe a лѕї Пѕki d'a aвea în stъпînipe-ї п'aчeastъ xѕpie, de kape pъmase înлemnitѕ kînd o въzѕ..

Dap însъ atѕnчї epa npea tîpziѕ!..

Fpѕntea лѕї fъkѕ nѕmaї niшte kpeцѕpї, sпpînчeana лѕї se nosomopî шi kъѕtъtѕpa-ї epa sълвatikъ, ѕitîndѕ-se asѕпpa цenepaлѕлѕї sъѕ, kînd aчesta îшї пepdea mintea de вѕkѕpie шi dete nѕmaї de kît opdine s'o'mвpaчe întp'ѕпѕ

damaskȣ d'aȣpitȣ шi a-ĭ пȣne o kȣnȣnъ верde пe kапȣл eĭ, пentpȣ kъ kȣ dînsa sokotia съ'шĭ îndȣлчeaskъ zілeлe бътpîneцілop saлe.

Am zis kъ Eлam de лa întîia вedepe a Пpінчіnesiĭ pъmase înлemnitȣ шi îшĭ mȣшka бȣseлe!...

Пpesinцa eĭ iĭ însȣflъ atît amopȣ înkît пapkъ'шĭ пepdea kȣ desъвîpшipe жȣdekata. Eл ap fi kълkat atȣnчĭ datopiiлe disчiплinеĭ saлe, s'ap fi лenъdat de însȣ-шĭ kpedinцa пъpinцiлop сȣĭ, s'ap fi peвoлtat în kontpa пȣ шtiȣ kȣĭ, saȣ kiap a Kanȣлȣĭ; пpin вanĭ, saȣ kȣ opĭ-чe aлte mіжлоaчe, ap fi вoit a faчe totȣл, нȣmaĭ s'o skoaцъ din stъпînipea лȣĭ Пȣki шi s'o ia eл!.. Îĭ венia de mînie sъ tȣpвeze; se kъi шi se mȣstpa îndestȣл de чeea ч'a fъkȣt, пentpȣ kъ жȣna fiikъ maĭ nainte fȣsese în stъпînipea лȣĭ... Îшĭ влestema soapta пentpȣ aчeasta шi iĭ венia съ'шĭ sdpoвeaskъ kапȣл!..

Ȣitapъmȣ însъ a sпȣne kъ eл fȣsese întp'ȣnȣ timпȣ poвȣ în Цapa Pomîneaskъ, шi d'aчeia шtiea нȣцin a вopвi pomîneшte.

Îĭ вeni în kanȣ o idee!

Dȣпъ чe вa пȣne în лȣkpape toate mіж-лоaчeлe kape лe aвea, вa пpoпȣne însȣшĭ лȣĭ Пȣki, пentpȣ kъ'л шtiea întpe aлteлe шi пpea iȣвitopȣ de apцintȣ, s'o peskȣmпepe пpin вanĭ; iap de ȣnde нȣ, nenȣstîndȣ-л îndȣnлeka ka sъ

o ласе, ва кътa negрешit a se ingелеце kв dinsa; ва fвра-о de sigвръ!..

Ел нв пердв внъ momentъ d'a întpeввingа toate mijлоачеле ш'а fаче totвл!..

Алергъ ла ваnї, ла fъgъdвіелї шi пînъ ла ameningърї; dap нв isввti kв нічї вnеле, fiind kъ вътрîнвл віzірв, kв kît веdea пе жвна fечоаръ, акоперitъ de toate skвmпetврiле шi вestmîntatъ întp'o чеа maї fалnikъ stofъ, жвнъ шi fрвmoasъ, пpеквm ера, kъdea întp'o eksanamopаpe estpаорdinаръ шi se пepdea kв totвл dвпъ dînsa..

Вimitъ întp'atîta de ачеаstъ a лвї fеpічipe нічї kъ se maї gîndia ла nosiцiea sa чеа kpitikъ; нв веdea нічї вnвл din ачеле пepіколе de kape s'ap îngpіжвpа вnъ цепepалъ пentpв apmiea sa, kînd se gъsеште întp'вnъ statъ stpeinъ шi okолitъ de вpъжmaшї!..

Пpеквm внъ жвне sвврdалnikъ, în fвpiea anілop sъї, ел нв веdea dinaintea okілop dekît femeї шi opцiї!..

Шi kiap în seapa челеї dintîї zіле, ел opdonъ sъ se ілвmineze tot палатвл шi toate вліцiле, sъ se пpegъteaskъ внъ валъ sпленdіtъ, înkъpkatъ kв чеае maї алесе ввтврї шi mînkърї. Чеї dintîї tamвврцiї шi чеї maї penвmiцї dънцвitopї шi dъnцвitoape kape-ї adвsese kв dînsвл, zise sъ se înfъцiшeze în sала oспъцвлвї!..

Палатвл în kape шedea ел нв înfъцiшa

dekît ȣnȣ nemърцinitȣ fokȣ шi niщte piȣpĭ de веȣtȣpĭ ѕniptoase, че kъpцeaȣ kȣ aвondinцъ шi въȣtȣpa oniȣmȣлȣĭ че tpeвȣia ѕъ'л tpanѕnoapte пe вpaцeлe ȣnei xȣpiĭ, în aчeлȣ fepiчitȣ Пapa-disȣ, пe kape întp'atît de mȣлt îл вisa!...

Sȣnete fъpъ nȣmъpȣ de veseлie шi de плъчepe însoцia пp etȣtindenĭ aȣzȣл шi toate mimкъpiлe лȣĭ Пȣki; toцĭ ofiцepiĭ ѕȣпepiopĭ шi ѕȣвaлtepnĭ tpeвȣiaȣ ѕъ ia пapte din deлiчiȣл oѕпъцȣлȣĭ че eл лe dase; toцĭ tpeвȣiaȣ ѕъ ȣpeze în ѕъпъtatea шi fepiчipea вътpînȣлȣĭ vizipȣ!..

Dap eĭ nȣ щtieaȣ kъ atȣnчĭ se aflaȣ aпpoaпe okoлiцĭ din faцъ шi de лa ѕпate de kъtpe Moлdoвenĭ, чeĭ че лe koпpinseѕepъ toate dpȣмȣpiлe шi лe tъiase чeлe dintîĭ nostȣpĭ din faцa лopȣ... Nȣ щtieaȣ kъ apmiea Moлdoвeneaѕkъ se afлa în depъptape nȣmaĭ de kîte-вa ope de лa aчestȣ tîpgȣ, шi kъ, kiap în miezȣл nopцiĭ, saȣ în kpъпatȣл ziлeĭ epaȣ ѕъ fie isвiцĭ; шi чine щtie че se вa aлeцe, пentpȣ kъ însȣ-шi Бogdan komandъ!.. Eл мepцe în fpȣntea tpȣпeлop пe kape лe înkȣpaцiazъ пpin ѕȣвenipe epoiчe, шi ostaшiĭ ѕъĭ apdȣ de pesвȣnape, чepînd a se вate шi a мȣpi!..

Dap kînd se aflъ чine-вa лegъnatȣ пe вpaцeлe чeлiĭ maĭ dȣлчĭ мȣлцȣмipĭ din лȣmea asta, se maĭ gîndeщte atȣnчĭ лa moapte?.. Se'nвoieщte aшa лesne a пъpъsi oѕпъцȣл чeлȣ пpe-

гъtitȣ ші а лъsа îndatъ din mîinĭ кȣпа веселі-toаре, каре, din преȣнъ кȣ веȣтȣра опіȣмȣлȣĭ, înfъцішazъ dinaintea окіȣлȣĭ челȣĭ de fокȣ ал оріentалȣлȣĭ челе maĭ dȣлчĭ înкіпȣірĭ de fрȣмȣsе-це ші de isвînzĭ?..

Пе кît ел нȣ веde кȣ окі съĭ періколȣл de каре este înкопціȣрat, нȣ se тȣрвȣръ de felȣ ші креde къ maĭ este timпȣ d'a învinце; креde къ ел посеdъ toate fрîнеле пȣterііĭ, іар а ле inemікȣлȣĭ съȣ sîntȣ nimікȣ пе лîngъ а ле sале.

Ast-fел ȣniĭ ценералĭ, daцĭ кȣ totȣл ла віціоаsеле лорȣ плъчерĭ, перdȣръ din mîinіле лорȣ fрȣктеле віктopii прекȣm ші пȣтърȣл че-лȣ maĭ mаре de ostipĭ fȣ desfiinцatȣ de кътре inemічĭ!..

Кȣ toate ачеstea Пȣкі, fъръ а se тȣрвȣра кîtȣ-шĭ de пȣцінȣ de вре ȣна ка asta, sta ліпіш-titȣ пе sofаоа sа, fȣmînd nepgілеаоа каре і о dresъ skлавȣл съȣ, пе кînd чеілалцĭ ценералĭ ші оfiцерĭ шеdеаȣ asemenea înпреціȣрȣ ші fȣ-maȣ... Dinaintea лорȣ dъnцȣitopiĭ formaȣ челе maĭ чіȣdate gрȣпе ші figȣрĭ, пе кînd tamвȣра ші алте instрȣmente skoteaȣ sȣнete konforme кȣ mлъdiерea корпȣрілор ші а пасȣрілор каре ле fъчеаȣ!.. Nіште рîsȣрĭ кȣ хохоte întреpȣпеаȣ din кînd în кînd ачеste оріentале serвъторĭ, ші fȣmȣл чівȣчелор ші ал nepgілелелор пар'къ fъ-чеа întȣнекоаsъ spaціоаsа салъ, лъкашȣл аче-

втор вѫкѫрiї фѫрѫ seamъ, fiind лѫminatѫ de ni-
щte kandeлe mapї, în kape apdeaѫ fitiлe gpoase,
пe kape лe kѫpъцiaѫ mepeѫ sklaвiї.

Dap din toatъ sѫita лѫї Пѫki Eлam nѫ se
aflа ачi ka sъ ia щi eл napte din пomпoasa
ачeasta вeseлie!.. Ѫnde este eл?..

A! se înцeлeцe, ачesta epa momentѫл челѫ
faвopaвiлѫ пentpѫ dînsѫл de a se întpodѫче лîngъ
жѫna пpiнчinpeasъ, пe kape o gъsi kѫ toate аче-
stea tpistъ щi maї mѫлt moaptъ, dѫпъ atîtea не-
нopoчipї întîmплate...

Ea kѫ toate ачestea nѫ лъsa din mîinї iko-
niцa Sfîntѫлѫї Тънase щi fъчea mepeѫ pѫgъчiѫnї
în kѫцetѫ-ї!..

— Fpѫmoasъ kpistianъ, îї zise eл, пentpѫ че
щezї aщa de tpistъ?... Nѫ eщtї oape mѫлцѫmitъ
d'ачeste лѫkpѫpї kape цi лe a dat вizipѫл, sпpe
a te gъti ka sъ fiї atît de fpѫmoasъ dinaintea
лѫї?.. Че doapъ îцї e ѫpîчosѫ вътpînѫл ачesta
saѫ nѫ'цї плаче лokѫл ѫnde вeї tpъi kѫ eл?..

Жѫna пpiнчinpeasъ se ѫitъ лa dînsѫл kѫ o
пpofѫndъ mipape щ'anoї îщї лъsъ okiї în жosѫ.

— Aї dpeптate!.. dap askѫлtъ: вpeї sъ te
skanї de dînsѫл? вino kѫ mine, kiap în astъ
noanпte!..

Iлiana nѫ dete niчї ѫnѫ pesпѫnsѫ.

— Daka вpeї, am пѫtepe ka sъ te skan!..
щ'anoї ѫnde пѫї щi asta, kъ вътpînѫл вizipѫ

este ѹnѹ̆ tiranѹ̆, ѹnѹ̆ omѹ̆ krѹdѹ̆, kape пѹne maĭ пѹцinѹ̆ предѹ̆ пе о femee fpѹmoasъ de kît пе ѹnѹ̆ kîine ал sъѹ̆ de bînъtoape!

Жѹna прinчiпeasъ ш'astъ datъ пѹ'i pesпѹnse·

— Eѹ̆ însъ, пentpѹ kъ te iѹвesk, воĭ faче toate жeptfeле, toate mѹлцѹmipiле цi se вop înплini, opĭ че веĭ чepe, opĭ че веĭ dopi; n'aĭ de kît a'mĭ ziче!.. вino, aide kѹ mine!..

— Че mъ воĭ faче, ax! Dѹmnezeѹле!.. zise mѹpmѹpînd жѹna fiikъ.

— Ei вine, te лas sъ te maĭ gîndeшtĭ шi пе ѹpmъ iapъшĭ воĭ вeni ka sъ te întpeв... Ia нѹmaĭ вine seama kъ întîpziind пpea mѹлt нѹmaĭ поцĭ skъпa din mîiniле лѹĭ!.. Maĭ пе ѹpmъ воĭ вeni, aĭ aѹzit?...

Шi deпъptîndѹ-se de жѹna fiikъ kape'шĭ aвea înkъ okiĭ плekaцĭ în жosѹ̆, apѹnkъ asѹпpa eĭ ѹna din aчeле kъѹtъtѹpĭ de kape se fepmekъ лesne inima ѹneĭ femeĭ ш'aпoĭ ѹnѹ̆ sѹpisѹ̆ tpekѹ пе вѹзeле лѹĭ; плekъ kѹ паsĭ papĭ de лîngъ dînsa шi se ѹitъ de maĭ mѹлte opĭ îndъpъtѹ̆, sпpe a o вedea...

Ел mepse de aчi d'a dpeптѹл în saлa ѹnde èpa вaлѹл шi se oпpi dinaintea bizipѹлѹi Пѹki, чeлѹ̆ че 'шĭ ѹmfлa вѹзeле шi лъpцia пъpiле kît пѹtea, sopвind zeama kafeлiĭ din niшte tasѹpĭ de apцintѹ̆, sѹfлate kѹ aѹpѹ̆, че i se пpesinta

des ѫnѫл dѫпъ алтѫл, ші skoцînd ачелѣ пѫорѣ de fѫшѣ din пъріле sале.

Копріns de neastîmпъpѣ ші перъбdаре, dѫпъ че въzѫ stаpea în kаре se afла atѫnчї Пѫki, Елаm se întoapse nѫmaї îndatъ лîngъ жѫпа fiikъ, kѫ oape kаре seшne de бѫkѫpie în inima лѫї kît ші mѫpmѫpînd пе sѫб mѫstaцъ niшte блеs-teme asѫпpа stъпînѫлѫї sъѣ...

— Те аї sokotit, пѫ е аша, zise ел kъtpе жѫпа пpinчіпеаsъ; о sъ вії kѫ mine fpѫmoasъ kpistianъ?.. Ѫite, akѫ este timпѫл, kînd bizipѫл se aflъ пepdѫt în веціеа sа?..

Еа, ka ші întîї, pedikъ okiї asѫпpа лѫї ші іаръші її лъsъ în жosѣ.

— Nѫ пepde okasiea asta, kъ п'о maї gъ-seшtї în ѫpшъ!.. О sъ fiї silitъ а ръшînea sklа-ва бътpînѫлѫї tipanѣ! веї fi opîndѫitъ а îngpiжі de патѫл sъѣ ші а tpeшѫpа de kîte opї їл веї веdеа kъ віne.

Fiika pепеtъ челе de maї sѫsѣ.

— Тimпѫл este skѫptѣ, fpѫmoasa mea, ші minѫtелe tpekѣ ka fѫлџерѫл; пѫ sta maї mѫлt ла îndoieлї!.. Пînъ че te поцї skъпа de sѫб stъпînipea ѫпѫї бътpînѣ ѫpîчоsѣ, fолоseшte-te de intpъ ла алтѫл!..

Fечоара skoase ѫпѣ sѫspinѣ.

— Те аї хотъpît dap, аша este, о sъ вії kѫ mine?.. zi ші пѫmaї îndatъ miжлоачеле meле

вор înплinі dopinца ta!.. Ўnў pîndў de îmбръкъminte бърбъteaskъ te ва skimба kў totўл ka съ nў fiï kўnoskўtъ, съ nў прinzъ nimenĭ de штipe, kînd веĭ тpeчe пpin pîndўpiлe de пъzitopĭ, de kape ешtĭ okoлitъ... Doўъ вopбe, пpin kape лe веĭ pesпўnde, daka веĭ fi întpeбatъ: „Вiziрўл, stpeжўiцĭ бine!..„ îцĭ ва faчe лokў пînъ веĭ тpeчe de toate sentineлeлe noastpe. Ла mapцiпea opaшўлўĭ веĭ întîлni пe ўnў omў aл meў kpedinчoўў, kape te ва kълъўzi шi în kлipъ воĭ fi шi eў akoлo...

Жўna fiikъ, пpekўm aчeлa ч'ap kaлkўлa în mintea sa toate kasўpiлe пpeвъzўte în niшte asemenea чipkonstanцiĭ, ka a лe eĭ, se аpъtъ kў ўnў aepў sўpпpinsў ka de o бўkўpie oape-kape!.. Ea se gîndise пpofўndў; kaлkўлase toate kў de amъnўntўл!..

— Бine, пpiimesk, zise ea, dap maĭ 'nainte лasъ-mъ съ вopбesk kў fpъцine-meў ш'апoĭ плeкъmў.

Тъtapўл pъпitў, de бўkўpie kъ aўzi din gўpa eĭ aчeste вopбe, niчĭ ўna niчĭ doўъ: — kape este fpateлe tъў, жўnъ kpistianъ? o întpeбъ eл.

— Бўkўp, ўnўл dintpe poбiĭ kў kape amў fost пpinшĭ.

— Foapte бine, adъogъ eл; nўmaĭ-de-kît веĭ вopбi kў dînsўл.

Бѕkѕр fѕ adѕѕ dinaintea Iліani, ѕѕб nѕme de fpateлe eĭ.

Din doѕъ tpeĭ ворбе, че eĭ лe skimбаръ, ш'о singѕръ kъѕtъtѕръ a okiлop, totѕл fѕ înцeлes, шi xotъpîtѕ̆ întpe dînшi!

Iліana întinse mîna kъtpe nѕoѕл eĭ stъпînѕ̆.

Бѕkѕр fѕ peîntѕpnatѕ̆ în înkisoapea de ѕnde fѕsese skosѕ̆, kѕ aчeastъ gpaцie însъ din пaptea adiotantѕлѕĭ лѕĭ Пѕki, ka sъ nѕ fie пpekѕm чeĭ-л-алцĭ пѕs în обezĭ saѕ̆ în feape!..

Noaпtea, kѕ toate aчestea, înainta шi sѕneteлe веселĭ пар'kъ îшĭ maĭ пердѕseръ aчea віoiчiѕne de лa înчeпѕtѕ̆. Nѕорѕл fѕmѕлѕĭ пар'kъ fъчea maĭ întѕnekoase лѕminiлe de пpin лампеле apzînde, шi toцĭ sпektatopiĭ ръmъseseръ ka niшte fantasme stpъmѕtate din лѕmea чea pеалъ, пpin пѕtepea oпiѕmѕлѕĭ, kape nѕ'шĭ fъkѕse înkъ пе деплin efektѕл..

— Stъпîne, zise Елam, чел че se înfъцiшъ dinnaintea лѕĭ Пѕki, kape epa пе жѕmъtate беатѕ̆, поpѕnчiцĭ sъ se adѕkъ dinaintea воastpъ aчea skлавъ fpѕmoasъ, пе kape nѕmaĭ de o zi o авeцĭ în stъпînipe?..

— Îndъpъtѕ̆! pesпѕnse вiziрѕл, посомopîndѕ-шĭ faцa шi înkpѕntîndѕ-шĭ sпpînчeana; воĭ ziчe eѕ̆ kînd тpeбѕie a o adѕчe!..

Елam se tpase dinnaintea лѕĭ, adѕkînd mîna de лa пептѕ̆ лa gѕръ ш'aпoĭ лa fpѕnte:

semnȣ de înkinъчiȣne a ȣnȣĭ opientaлȣ kînd прii-
meште opdine de ла вре ȣnȣ sȣперіорȣ.

Noaпtea tpekȣse maĭ вine de жȣmъtate шi Елam, înkълekînd пе челȣ maĭ вȣnȣ kaлȣ din gpa-жdiȣл în kape se aflaȣ kaiĭ viziрȣлȣĭ, sвȣpъ ka vîntȣл ла лokȣл ȣnde epa xotъpîtȣ a întîлni пе жȣna fiikъ, че плekase maĭ 'nainte, tpa вestitъ fiind în вървъteште.

Лȣna 'шĭ askȣnsese лȣminosȣл eĭ diskȣ în posomopîta întȣnечime a ȣnȣĭ nȣopȣ, kape tpekȣse în faцa eĭ.

Întp'aчestea, toate dpȣmȣpiлe epaȣ kopin-se de apmiea лȣĭ Bogdan че venia kȣ mape пȣ-tepe asȣпpa Iaшȣлȣĭ, însъ xasapdȣл, ka шi amo-pȣл, чел че adesea пpoteцe kaлea вецiviлop ш'a fȣgъtopiлop, лъsъ ȣnȣ singȣpȣ dpȣmȣ лiвepȣ, пpin kotitȣpiлe deaлȣpiлop de пpin пpeцiȣpȣ, пentpȣ ka sъ se depъpteze Елam kȣ жȣneлe kълъpeцȣ; eĭ лȣapъ dpȣmȣл spre Цapa Pomъneaskъ, ka sъ skape de пepsekȣцiea лȣĭ Пȣki.

Елam шi жȣna fiikъ aвia eшise din oko-лȣл Iaшȣлȣĭ шi aлapma veni ka nimte kȣцite stpъпȣngъtoape sъ tȣpвȣpe пе viziрȣл Пȣki, din плъkȣta sa îndeлetnichipe.

Maĭ tîpziȣ, aчesta вpînd a пъpъsi лokȣл de petpeчepe, fiind kъ somnȣл înчепȣse a'ĭ în-gpeȣia плeoпeлe, apȣnkъ o kъȣtъtȣpъ împeцiȣ-pȣл sъȣ шi vъzȣ пе чеĭ maĭ mȣлцĭ dintpe aĭ sъĭ

kꙋm adormitaserъ пе divanꙋrĭ шi пе лavițiлe
sълiĭ; însъ Eлam, favoritꙋл sъꙋ adiotantꙋ, пꙋ era!

Аша de tîrziꙋ, nichĭ mꙋsika, nichĭ danțꙋriлe
че 'л amꙋsase пînъ achi пꙋ î maĭ плъчеaꙋ!... Шi
maĭ kꙋ seamъ kъ чeлe maĭ mꙋлte dintre лꙋminĭ
se stinserъ; skлavii adormitaserъ d'a'nпiчoare-
лe; nimenĭ, prin ꙋrmare, пꙋ prinsese de штire
kъ бъtrînꙋл viziрꙋ se trъsese din miжлokꙋл
adꙋпъriĭ чeлiĭ obosite d'atîtea ꙋрлete ш'atîtea
беꙋtꙋrĭ!..

Пꙋki merџea лiniштitꙋ ka sъ kaꙋte odixna
în apartamentꙋл че 'л штiea лъkꙋitꙋ de frꙋmoa-
sa жꙋпъ...

Бꙋпꙋchiĭ, чeĭ че пъziaꙋ лa perdea, adormi-
taserъ шi eĭ de prea mꙋлta osteneaлъ a ziлeĭ
ш'atîtea aлerџъtꙋrĭ че лe fъkꙋserъ пentrꙋ ka
sъ mꙋлџꙋmiaskъ întrꙋ deплin пe skrꙋпꙋлosꙋл
лорꙋ stъпînꙋ.

— Nimenĭ într'aчeastъ kamerъ!.. nimenĭ
aichĭ!.. zise în sine Пꙋki.

Se ꙋitъ înkъ odatъ împrețiꙋrꙋ-ĭ; îшĭ frekъ
okiĭ, ka kꙋm пꙋ s'ar fi înkrezꙋt vederiлor saлe!..

— Че miшeлie este asta?.. zise eл, п'aꙋ-
zițĭ voĭ, kîinĭ че sînteцĭ!..

Ш'atꙋпchĭ toцĭ servii eшirъ ka niшte шoa-
rechĭ de prin toate koлцꙋriлe шi se strînserъ
împrețiꙋrꙋл лꙋĭ, kꙋ feцiлe sпeriate шi kꙋ mîi-
пiлe лa пeптꙋ.

— Kîinî блestemaцî!.. репетъ іаръші бътрînъл, чіне а kъtezat dintpe вої а нъ înпліni порънчіле kape ле am dat?.. че s'a fъkъt роаба kpeштînъ?..

— Nъ штimъ nimikъ, stъпîne, respънseръ skлaвiї.

— Елam нъ в'а spъs порънчіле меле?

— Nъ, stъпîne!..

— Kъm îndpъsniцî a minцî, mішеї че sînteцî!.. мерцеці de keмaцî пе Елam!..

— Елam нъ е, respънseръ ачеї kape ka niште машiне ешіръ ші intpaръ, dъпъ че kъътаръ маї întîi претъtindeni пе Елam.

— Елam нъ е!.. adъogъ vizipъл, а ле къръї îndoieлі înчепъръ а se реaлiza ші маї мълt. Ел нъ е!.. Аъ doapъ ел съ fie ънъ tpъdътopъ, че kaътъ а se револtа în kontpa-мї?.. пентpъ къ ел n'askълtъ opdiniле че і am dat?.. Ел е dap връжмашъл меъ ші fавopiтъл kpeштiniлор?.. Ел поате ва fi авînd вре о înцелеџере sekpeтъ kъ ачеа роабъ ші маї чіне штie kъ чіне, пентpъ къ і а fъkъt вîntъ съ se dъkъ de ла mine?.. А! dap пре леџеа Пpoopokълъї, îл вої ъчide însъ-мї kъ ачеаstъ spadъ!...

Ші'ntp'ачеstea ел пъse mîna пе mînepъл събiї, пе kape о skoase жъмътate afapъ din teakъ.

Skлaвi съї înпъpтъpiцї sta тоцї kъ okiї

плекацї spre пъмîntȣ шi kȣ mîiniле ліпite ла пeптȣ!..

Ȣnȣ бътрînȣ вeni репеde шi se арȣnkъ ла пічоареле Візірȣлȣї.

— Stъпîne, zise ачеsta, връжташії s'аȣ а-пропіеатȣ ka ла о алергътȣръ de kaлȣ!.. Чеї maї вітежї dintpe оsташі тъї kъzȣръ лȣптîndȣ-se kȣ dîншi ka kȣ ніште леї, пе kape nimenї n'a fost în stape d'a 'ї întoapче!.. Nȣмъpȣл лорȣ, stъпîne, întpeче nisipȣл mъpii шi венipea лорȣ seamънъ kȣ къdepea лъkȣsteлор пе холdеле вep-zinde!.. Fpaцi nostpi zъчеаȣ sȣб пічоареле лорȣ ka snопії de gpîȣ sȣб брацȣл sечеpъtopȣлȣї!.. Бътаia лорȣ seamънъ kȣ а Черȣлȣї бътаie!.. Eї вінȣ kȣ іȣціала валȣpілор mъpii de вîntȣ ȣmfлаte! Ȣчіdȣ шi пîржолеskȣ пъмîntȣл пе ȣnde tpekȣ; шi daka tȣ, stъпîne, nȣ веї gpъбi ka sъ te аръцї în fpȣntea челор че maї ръmasеpъ din-tpe лȣптъtopi тъї kpedinчоші, stъпîne, nȣmaї ska-пъ ȣnȣл din пъмîntȣл Молdовенілор!..

— Afȣpisiцї!.. zise Візірȣл tȣpбatȣ de mînie, în а къpȣї inimъ simцia maї веnіnoasъ sъціata лȣї Елam пpin ръпіpea жȣнеї fiiче, пen-tpȣ а къpia desmepdape шi fepічіpe de ȣnȣ mi-nȣtȣ, ap fi sakpifikat шi kiap intepeseле Kanȣ-лȣї, stъпîнȣлȣї sъȣ, чел че 'ї konfiase atîta ap-mie шi 'л nȣmise Візірȣ. În ніште ast-фел de momente, însȣшї Пpofetȣл de i ap fi воpбit în visȣ nȣ 'л ap fi aȣzit, пenтpȣ къ ел atȣnчї tȣp-

ва de mînie ші de disперape. Ел semъna întokmaĭ ka вnвл dintpe ачеĭ fiĭ aĭ desepтвлвĭ пе kape шарпеле воа kînd л'înfъшoаpъ peste miжлokв, giindв-ĭ pesвoiв de moapte, skoate niште вpлete spъimîntъtoape, de kîte opĭ simte mвшkъtвpa veninoasъ pînъ ла inimъ. Din oki sъĭ varsъ fokв ші пъpiле-ĭ skotв вnв fвmв aввposв, kînd gвpa-ĭ spвmeazъ, de atîtea opĭ npekît se лвптъ din toatъ пвtepea ka sъ sfîшie пе moptaлвл sъв inemikв!..

— Мерџеці de dinaintea mea!.. ziче ел foapte miniosв, pentpв kъ kв toџĭ!.. kв toџĭ sînteџĭ niште tpъdъtopĭ!.. Însъ пе Елам, пе Елам îл voĭ вpmъpi ші în Тартарв!..

Atвnчĭ ел tpъgînd din teakъ saвiea, еші kв pепежвne afapъ din apaptamentв. Sklaвiiĭ apпinsepъ kîte o торџъ ші venipъ dвпъ dînsвл, fopmîndв în miжлokвл întвnepikвлвĭ челв посomopîtв вnв spektaklв kв totвл чiвdatв ші înfiopъtopв...

Am zis despre Бвkвp, kъ se înпъpтъша de o лiвeptate maĭ întinsъ între чеĭлаџĭ prisonepĭ, ш'afapъ d'aчeasta, fiind omв kв kапв, пачientв ka вnв filosofв, omв ал împpeџiвpъpiлop ші tape în пепорочiрĭ, ел tpase favoapea tвtвлop kape 'л okoлiaв; чеĭлаџĭ фраџĭ aĭ лвĭ pрiviaв întpînsвл пе вnв mîntвitopв, iap temniчepiĭ îл sokotiaв de челв maĭ kpedinчosв въpвatв!

Ел щtiea totѕл че se петречеа пе dinafaрѫ!.. Fѫрѫ înѕѫ а ворбі че-ва челор-лалці prisonepi, destѕл ера о кѫѕtѫtѕрѫ а okiлор ѕѫї ka ѕѫ fakѫ пе toці ѕѫ înцелеагѫ kѫ ора mîntѕipeї пентрѕ dînші sosise.

Кѫtpe ачеasta, аларта se ѕѕnase în totѕ̆ konpinsѕл орашѕлѕї, чел че în ачеа noante se aflase înkѫ în пічоаре. Sѕпареа ѕѕрлелор kѕ a toбелор. кѕлѕkчiї п'întpe kape se amesteka ші nikezapea kaiлор; de претѕtindenї sgomotѕ̆ ші mішkape; amestekѕ̆ ші tѕрбѕраре; пасѕpiле колѕлѕї însѫрчinatѕ̆ kѕ бѕna лiniште а tot орашѕлѕї; ѕѕmѫ de ostaшї ѕѕбt арте, че тречеаѕ̆ în ѕѕѕѕ̆ ші în жоѕѕ̆ ші трѕпеле de резервѫ kape se konчentpaѕ̆ în mijлokѕл tîpgѕлѕї; лѕminї ші masaлале прin tot лokѕл ші d'asѕпра edifiчiѕpiлор, înfѫцiшаѕ̆ tîpgѕл ka kѕm ера în flakѫpї...

Toate ачestea se pedikaѕ̆ din mijлokѕл четѫцiї челiї okoлite de inemiчї, kape s'апропieaѕ̆ din че în че, ші sgomotѕл fѕ aѕzit пînѫ în înkisopiле челе maї sekpete; iap apmiea чеа mape ажѕnsese petpѫgîndѕ-se de dinaintea inemikѕлѕї пînѫ пе dеалѕpiле ѕnde se пѕтеште astѫ-zї Penedea; ші d'a sпѕне kѕm а fost akoлo înkѫepapea ар требѕi о папѫ de sînце ші de fokѕ̆!..

Пѕki пѕse ѕѫ stpiце pristavѕ̆ пе toate ѕліціле kѫ ачела kape ва adѕче kапѕл лѕї Елат

*

ї ва окʏпа постʏл ші ва лʏа дарʏрї ӣнсемнате де банї ші алтеле!..

Бʏкʏр, аʏзинд, ачеаста, черʏ ка съ фие ӣнфъцішатʏ динаинтеа Візірʏлʏї, ʏнде ші ӣл дʏсеръ оамени съї.

— Стъпӣне, ворбі ел ка ші ʏнʏ Тътарʏ динаинтеа лʏї Пʏкі, почіʏ еʏ гъсі пе ачела каре 'л кътаці!.. Есте де о потрівъ връжмашʏл меʏ кӣт ші ал тъʏ, пентрʏ къ ачеа жʏнъ фиикъ, пе пе каре ел а фʏрат-о, есте сора меа!..

Пʏкі опрі ӣнфоката са кътътʏръ асʏпра лʏї Бʏкʏр, пентрʏ каре, дʏпъ че ӣл мъсʏръ дин крештетʏ пӣнъ ӣн тълпї, лʏъ ʏнʏ аерʏ де оаре каре сенинътате ші ӣнкредере·

— Пʏтеа-веї да де ʏрма лʏї?.. ӣнтребъ ел.

— Нʏмаї еʏ почіʏ пʏне мӣна пе дӣнсʏл, респʏнсе честъ-л-алтʏ; кʏноск тоате дрʏмʏріле ші тоате потечіле; ші, ʏіте, стъпӣне, дака воіештї, мъ фак кълъʏса та!..

Пʏкі, орбітʏ де пасіʏне ші ʏра че о сімціа атӣт де профʏндъ асʏпра адіотантʏлʏї каре 'шї кълкасе даторііле ші се фъкʏсе тръдъторʏл съʏ, несокоті кріса пʏтерілор сале ші воі кʏ ӣнсʏ-шї а са мӣнъ съ ловеаскъ пе ачестʏ тръдъторʏ.

— Дака мъ веї кълъʏзі кʏ кредінцъ; дака ӣнадевъръ мъ веї дʏче ка съ гъсеск пе ачелʏ кӣине блестематʏ, те вої дърʏі кʏ банї ші

веĭ авеа а mea fавоаре!.. Fъ џiȣрътîntȣ къ веĭ înплiнi чееа ч'аĭ zis!..

— Џiȣр, adъogъ Бȣкȣр, челȣ че mȣрmȣръ п'între dinџĭ пеiреа Візiрȣлȣĭ ш'а toateĭ арmа-теĭ sале!..

— Sъ mерџеmȣ kît maĭ îngрав къ нȣ se вор fi депъртat преа mȣлт!

Бȣкȣр înкълекъ пе ȣнȣ калȣ ші mерџеа înaintea бътрînȣлȣĭ Візірȣ, че ера însoџitȣ de kîџĭ-ва серві kredinчоші, ші kape, înkъ mȣр-mȣра пе sȣв mȣstъџĭ ȣра sȣfletȣлȣĭ съȣ, în kon-tpa tръdъtорȣлȣĭ Елаm.

Komanda apmii fȣ înkpedinџatъ ȣнȣĭ бъ-tpînȣ agъ, kape deklapъ къ se ва îngропа maĭ біne sȣв mȣpiĭ tîpgȣлȣĭ de kît a se petpaџe.

Пȣki, kȣ mika sa eskoptъ, нȣ se depъpta-se ka o staџie п'în întȣнерічimea ноnџiĭ, пeste înъл-џimea dealȣpілор ші maĭ mȣлт пpin потечĭ, пе ȣnde нȣ пȣtea ȣmбла de kît kîte ȣнȣ omȣ къ-ларе, пentpȣ ka съ iasъ maĭ d'a dpeпtȣл ші maĭ kȣpînd în лapgȣл kîmпieĭ, ші ȣitîndȣ-se îndъ-ръtȣ, ka съ вазъ de пе înълџimea dealȣpілор орашȣл пе kape 'л лъsase îndestȣл de întъpitȣ kȣ tpȣпе ші sȣв komanda челȣĭ maĭ eспеpimîn-tatȣ ostaшȣ... o! че gpoazъ!.. Iaшȣл de o-datъ kȣ fanтȣл zілеĭ apdea, înълџînd kолоане de fȣmȣ пînъ ла черȣ; însъ Пȣki, întopkîndȣ-шĭ okiĭ de ла ачеstȣ înfpikoшъtopȣ sпektakлȣ, mȣpmȣpъ în

sine блestemeлe saлe, gpinǥînd kȣ dinǥiĭ шi fъkînd ачeлȣ̆ xîm!.. semnȣ̆ d'o ne'mпъkatъ mînie a ȣnȣĭ Opientaлȣ̆, шi kȣ atîta, îшĭ ȣpmъ kaлea înainte!..

XI.

BĂTAIA DE MOARTE A MOLDOVENILOR KU TĂTARIĬ.

Doȣъ zілe шi алta maĭ пînъ ла жȣmъtate a ціnȣt ачeastъ бътъліе sînџeроasъ întpe Мол-dовенĭ kȣ Тъtapiĭ.

Tîpgȣл Васлȣiȣ шi sateлe dinпрецiȣрȣ, map-tȣpe ла întîiлe ловiрĭ шi înчерkърĭ a лe аче-stopa, askȣnsеръ în sînȣл въілор ш'ал апелор ціпътȣл шi disпeрареа челор kъzȣцĭ ka еарба sȣб fepȣл kosaшȣлȣĭ...

Fрȣntea Тъtapiлор че înfъціша masa de kaвалеріе konчentpatъ în dpȣmȣл челȣ mape, шi kape kъȣta a okoлi apiпa dpeaптъ a Молдове-ніlор, fȣ înпръштieatъ пpin плоаеа de sъџeцĭ шi iȣціала kȣ kape веніаȣ ostaшiĭ лȣĭ Богdan asȣ-пpa eĭ...

Dap kȣ toatъ fȣpiea de kape fȣ însoцitъ

пъвълірea tъtъpeaskъ asȣпра inemikȣлȣї, ші maї kȣ seamъ fȣpiea întîї, kape nȣ se поate kom-пара de kît kȣ a tpъsnetȣлȣї kъdepe, вравії Pomînї ії înfpȣntapъ, џiind пeпtȣ kȣ dînші, fop-mîndȣ-se în deoseвite gpȣпе ші ȣngiȣpї, stînd nemiшkaџї ka мȣpiї четъџілор ші desвълind kȣ adpesъ чea maї inџenioasъ taktikъ; eї se fopmapъ dȣпъ asta în колоane de atakȣ ші пȣsepъ пе Tъtapї ла mіжлокȣ ka întp'ȣnȣ клеште; atȣnчї înkъepapea despre ȣniї ші алџiї, ȣчіdepea ші mъчелȣл,' въpsapea de sînџe ші disпepapea în-tpekȣ însȣ-шї a чеpȣлȣї mînie!..

Тъtapiї, пpінші întp'ȣnȣ asemenea atakȣ, în faптȣл zілеї, къȣtapъ a se petpaџe în desopdine пînъ kînd se лȣminъ de zioъ, ші nепȣtîndȣ-se iȣte a se konчentpa iapъші ші a se fopma în колоane îndestȣл de tapї dinaintea Iaшȣлȣї, ka fȣлџерȣл fȣpъ ȣpmъpiџї de kъtpe Молdoвenї... Ачі ȣpa naџionaлъ, въpsînd tot вeninȣл че fъ-чеа ka sъ tȣpвeze aчeste doȣъ adвepsape apmiї, aџîџînd ші maї mape fokȣл natpiotismȣлȣї întpe Молdoвenї, чеї че воіаȣ a sпъла afpontȣл kape 'л sȣfepise Бogdan Bodъ, пeнtpȣ ръпіpea fiiчеї saле, se fъkȣ o înkъepape ші maї disпepatъ, o лȣпtъ ші maї kpînчeпъ, o ловіpe întokmaї ka doȣъ валȣpї din Очеанȣ че se isвeskȣ întp'o tepiвілъ temпestъ.

Nічї ȣpлetȣл mъpiї че faчe a se îngpiжі

шаріпарѕл de tempestъ, nічї sѕfлареа крівъцѕлвї пе пѕstеле nisinoase а 'ле Nogaiskѕлвї, kаре пѕ ласъ а креште вре ѕпѕ арбѕре, nічї валѕріле fѕріоase а ле Eѕksinѕлвї че se resboieskѕ пе 'nчеtatѕ kѕ църтѕрї stînkoase, n'аѕ însѕfлatѕ вре odatъ temepe saѕ fpikъ în inima чеа de fepѕ а Тъtapѕлвї, dap пъвълірeа ачеаsta fѕріоasъ а fiілор de ла Карпацї шї Dѕпъре, пе kаре kѕ toate ачеstea ел de mѕлте орї о înfpѕntase прin iѕціала шї tepoapea sa, îл fъkѕ а se kam deskѕpaцea de ла чеа dintîї înчеркаре.

Кѕ toate ачеstea, ел къѕta а 'шї adѕna iаръшї пѕtеріле, а kema în пѕmеле Профеtѕлвї пе тоцї чеї че пъръsiseръ kîmпѕл de бъtaie шї fѕціseръ de dinaintea stindapdeлор, пе kаре fiгѕра капѕл de tаѕpѕ; deпpins tot-d'odatъ d'a fаче sъ 'n цепѕke dinaintea sa попоареле че пѕ kѕtezaѕ а ціnе арма în sѕsѕ de kîte орї fъчеа вре о inbasie прin църіле înвечinate, пѕ kpedea къ ва fi ast-datъ бъtѕtѕ!..

De odatъ kѕ лѕmina zілеї, adѕnîndѕ-se dap ka fpѕnza шї ka nisinѕл mъpiї mѕлцimea tъtъpeaskъ, gръбindѕ а okѕпа челе maї бѕnе posiціï къѕtînd kѕ gpaбъ а se întъpі sѕб kiap лoвitѕріле inemikѕлвї, disпѕtînd пaсѕ kѕ пaсѕ лokѕл че 'л konpindea inemikѕл ei, fъkînd пъвълірї în masъ sпpe а 'л respinце, бъtîndѕ-se kѕ ordine шї fъръ ordine, mъsѕpînd kѕ okiѕл челѕ de sînце

a maĭ mikъ miшkape a adвepsapȣлȣĭ sъȣ̆, saȣ̆ aпъpîndȣ-se kȣ пȣterea брацȣлȣĭ шi mînȣind kȣ o îndoitъ fȣpie oцeлȣл în mîiniлe saлe, пpekȣm шi пȣind пeптȣл kȣpsiepȣлȣĭ dpeпt o eцidъ, ka sъ se aпepe de sъцiata inemikъ, пȣ пȣtȣ kȣ toate aчestea a se maĭ цine шi kȣ чea maĭ пpofȣndъ disпepape, fȣ neвoitъ d'a se înkide înъȣntpȣ Iaшȣлȣĭ.

Moлdoвenii, gonindȣ̆ пe Тъtapĭ mepeȣ̆, nedîndȣ-лe пasȣ̆ de чea maĭ mikъ pesȣfлape, tpekȣpъ пeste чeлe dintîĭ întъpipĭ fъkȣte de dînшi, tpekȣpъ, бъtîndȣ-se, ш'aл doiлea pîndȣ̆, шi se gpъвipъ a лȣa Iaшȣл kȣ asaлtȣ̆...

Moцikȣ, чeлȣ̆ чe, пînъ aчi, kît цinȣ mapea шi înвepшȣnat-a бъtълie, mepцea ka ȣnȣ̆ лeȣ̆, kȣ kaпȣл aпpins, în fpȣntea ȣneĭ aвangapde de o mie de oamenĭ, înпinse пe Тъtapĭ пînъ înъȣntpȣл Iaшȣлȣĭ.

Eл înkȣpaцea пe ostaшi sъĭ, mînȣind însȣшĭ лaпчea шi fъkînd tot-d'aȣna kȣ saбiea în mînъ ȣnȣ̆ чepkȣ̆ înпpeцiȣpȣ-ĭ de mopцĭ шi de pъniцĭ.

Fъpъ a лȣa kîtȣ-шĭ de пȣцinȣ̆ în seamъ цemeteлe шi вaietȣл Тъtapȣлȣĭ чe mȣшka цъpîna în agonie, tpeчea ka ȣnȣ̆ epoȣ̆ пeste mȣлцimea kadaвpeлop, шi 'n лokȣ̆ de ȣpa чe o aвȣsese пînъ atȣnчĭ asȣпpa inemikȣлȣĭ, îĭ бъtea inima de sпepanцъ шi de бȣkȣpie kъ вa skoate пe

isвitsл въš Бskъp de ла înkisoape ши de ла poвie!..

Bogdan Bodъ, înkonџispatš de чеĭ maĭ kpedinчоши аĭ съĭ ofiџepĭ ши soлdaџĭ, че fopmaš sпленditsл statš ал ostipeĭ moлdoвeneштĭ, въzs плin de вskspie kъ petpaџepea inemiksлsĭ de dinaintea apmii sале epa maĭ mьлt o fsgъ!..

Dete opdinš ka sъ meapgъ înainte tpsпеле че se skoвopîsepъ în жоsš de ла Pепеdea ши ажsпsepъ în mapџinea Iaшsлsĭ. Aчi afpontsл snsĭ пъpinte stъпînitopš epa пе жsmътate sпълatš, ши ns se îndoia kъ dsпъ че Тъtapiĭ вop fi вътsџĭ ks desъвîpшipe, eĭ singspĭ вop чepe пaче ши пpin aчeasta вa лsa înaпoĭ пе fiika sa. Sspлеле ssпapъ din nsoš asaлtsл, ши пpeksm snš вîntš pedikъ ka snš nsopš џъpîna d'assпpa opisontsлsĭ, saš, пpeksm sndeле sneĭ апе mepgš ka sъ îneчe холлеле din kîmпiĭ, аша înaintasepъ tpsпеле Pomîneштĭ, stpîmtopînd de toate пъpџiле apmiea tъtapъ, вътînd-o din че în че ks maĭ mape sskчesš, akoпepind лsnka, шапџspiле ши апа Бахлsisлsĭ de sînџe ши de oamenĭ mopџĭ.

Тъtapiĭ maĭ fъkspъ o înчepkape d'a înвpînчi пе Moлdoвenĭ de ла пopџiле Iaшsлsĭ, kъzînd ka gpindina ши ks toatъ isџiaла kaiлop asspпъ-ле, skoџînd пpin stpigъteле лopš челе amestekate niште spлеte de înfiopa пъmîntsл!..

Maĭ fъkspъ ш'a doвa ш'a tpeia înчepkape,

dap nu isbutipъ, пentpu kъ înkonџiupъtopiĭ, de odatъ ku fanтuл dimineџiĭ, лuaseръ posiџiĭ пe kuлmea de лa Fлъmînda шi anukaseръ de se întъpiseръ п'înпpeџiupŭ; d'aчi eĭ se бътupъ ku o înteitъ fupie шi înвepшunape în kontpa лopŭ!..

Întp'aчestea înчeпu desopdinea sъ miшче înъuntpu Iaшuлuĭ, шi înkonџiupaџiĭ o kam sfeклipъ!. Eĭ popnipъ îndatъ pesepвa ka sъ oпpiaskъ fupiea Moлdoвeniлop; dap aчeasta mepgînd nînъ лa unŭ лokŭ, se întoapse îndъpъtŭ, пentpu kъ aвangapda pomînъ пътpunsese întp'o пapte a opaшuлuĭ, пe kînd чentpuл ostipiлop okoлise apmiea чea mape тътъpeaskъ...

Disпepapea ажungînd atunчĭ лa kuлme, înчeпu a se zugpъвi пe feџiлe kaпiлop Тъtapĭ îndoiaлa d'a se maĭ пutea înпpotiвi, шi ku destuлъ tupбupape, înчeпupъ sъ se gъtiaskъ de petpaџepe!..

Atunчĭ Iaшuл лuъ de patpu пъpџĭ fokŭ; шi ku kît zioa лimпezia чepuл de poшaџa aupopiĭ, ku atît fлakъpa kape se înълџa în niшte koлoaпe mapĭ de fumŭ, întunekase opisontuл шi pepresinta okiлop чeлŭ maĭ tepiбiлŭ sпektakлu.

Fokuл aчesta îл dideseръ însu-шi Тъtapiĭ, ka Moлdoвeniĭ intpînd, sъ gъsiaskъ opaшuл шi toate magasineлe пpefъkute în чeпuшъ.

Aлapma шi amestekuл, tpъsneteлe шi upлeteлe ka dintp'unŭ Infepnŭ, fъku пe чeĭ maĭ muлџĭ,

kiap пе Тътapĭ, въ'шĭ пеаpзъ kѹmпътѹл, de пѹmaĭ штiaѹ че fakѹ.... Ѹnii dintpe dînшi se gъsiaѹ înkъ pътъчind dѹпъ жeafѹpĭ, iap алцiĭ, ѹitînd kъ kai лopѹ se aflaѹ легaцĭ ла iesле, se apѹnkapъ пе eĭ шi ле da pintenĭ ka sъ fѹgъ, dap вieteле bite sta tot пе локѹ, apѹnkînd kѹ пiчoapeле de dinainte шi dindъpъtѹ.

Sъцeцiле плова kѹ miiле d'asѹпpa лopѹ шi fokѹл iĭ okoлise de toate пъpцiле, înkît пѹmaĭ aвeaѹ локѹ пе ѹnde sъ skaпе.

Moцikѹ, kape пътpѹnsese în miжлokѹл opaшѹлѹĭ kѹ viteжi sъĭ, kъpopa ел ле epa kaпѹ, aлepgъ плin de пepъвdape ka sъ deskizъ înkisopiле, aвînd de kълъѹзъ însѹ-шĭ пе Тътapĭ kape kъзѹsepъ пpiншĭ, шi kpedea kъ în miжлokѹл viktimeлop kape ле вa gъsi пѹse în kътѹше шi în лaнцѹpĭ, вa afла negpeшit шi пе Бѹkѹp, fpateле шi stъпînѹл sъѹ.

Bepiцiле fъpъ îndatъ sfъpîmate, ѹшiле înkisopiлop skoase din цîцînĭ, oвeziле pѹnte de ла miiniле шi de ла пiчoapeле aчелopa че ле пѹptase пi o mѹлцime de oamenĭ: ѹnii kѹ въpвĭ шi kѹ kaпeteле kъpѹntate, aлцiĭ жѹnĭ шi kѹ плete лѹnцĭ; toцĭ însъ паліzĭ шi desfigѹpaцĭ; чеĭ maĭ mѹлцĭ maĭ fъpъ pesѹfлape, kѹ пiшte kъѹtътѹpĭ seлвatiче шi kѹ пъmîntѹл in oвpasѹ; ѹnii însъ îшĭ nepdѹsepъ mintea de atîtea sѹfepinцe шi de spaimъ, пентpѹ kъ fokѹл apdea шi kъdea пeste

dînшi, iap fȣшȣл îĭ îneka... Atȣnчĭ eшiръ kȣ toцĭ ла аерȣ; ȣniĭ mȣлцȣmind лȣĭ Dȣmnezeȣ kъ ле a mîntȣit zilеле, алцiĭ gpinцînd kȣ dinцi шi блеs-temînd пе опресорiĭ че îĭ kinȣise atît de mȣлтȣ!..

Пе kînd însъ apmiea чеа mape tъtъpeaskъ se tpъцea kътpe Пpȣtȣ de dinaintea лȣĭ Bogdan Bodъ, че o gonia kȣ tpȣпеле sале, Iaшȣл apdea înkъ шi пpea пȣцinĭ Тъtapĭ, kape pъmъseseръ pъtъ-чiцĭ, пе iчĭ пе kолea, kъzȣpъ пpisonepĭ... Oa-menii de sȣб komanda лȣĭ Moџikȣ se лȣптаȣ a stinџe inчendiȣл, iap ел kъȣta пpetȣtindenĭ шi 'n tot лokȣл пе Бȣkȣp; dap kȣ kîtъ mîxnipe ш'a-stъ datъ въzȣ kъ Бȣkȣp нȣ epa!..

O! Dȣmnezeȣле пpea mape, че soaptъ шi kîtъ disпepape пе бpaвȣл ачesta, kînd въzȣ kъ нȣ gъseшte nikъipĭ пе пpea iȣбitȣл съȣ Бȣkȣp!.. Бȣkȣp, sȣfлetȣл съȣ, Бȣkȣp пentpȣ kape a sȣ-fepit шi пentpȣ kape sъвîpшise atîtea бpaвȣpĭ, ka sъ 'л gъsiaskъ, Бȣkȣp anџелȣл съȣ kȣstode, Бȣkȣp пentpȣ kape s'ap fi dȣs пîn ла mapџiniле пъmîntȣлȣĭ, пentpȣ a 'л ажȣta ka sъ iasъ din skлавie шi din misepie, пentpȣ kape, ел ap fi maĭ iȣбit sъ tpъiaskъ ka mъkap odatъ sъ 'л поatъ întîлni sъ 'л stpîngъ ла пentȣл шi ла inima sa; Бȣkȣp, пе kape în visȣpiле лȣĭ îл vedea окoлitȣ de mъpipe шi пȣptînd пе fpȣnte-ĭ kȣnȣna maptipiлop, пе kape ȣnȣ momentȣ îл sokoti de moptȣ saȣ întp'ȣnȣ esiлȣ depъptatȣ; — daka ел

maĭ tръieште, чine шtie че soaptъ ва fi aвind!.. Dap amanta sa, fpȣmoasa шi sȣfepinda Iliana, че se fъkȣse шi dînsa?.. пentpȣ kape stъпînitopȣл Moлdoвiĭ въpsъ atîtea лakpъme шi пȣptъ pesвoiȣл kȣ atîta înвepшȣnape, în kontpa Tъtadiлop!.. Nȣ kȣm-ва oape amîndoĭ astĭ amanцĭ вop fi înmopmîntaцĭ întp'aчeлa-шĭ mopmîntȣ̆?.. Nȣ kȣm-ва fлopiлe шi eapвa înчeпȣsepъ a kpeште d'asȣпpa mopmîntȣлȣĭ лopȣ̆?.. O! disпepape пpofȣndъ шi плinъ d'amъpъчiȣne!.. Toate aчeste kȣцetъpĭ tpiste înnoвъpa mintea шi stpiвia inima жȣneлȣĭ Moцikȣ, чeлȣ̆ че плinцea ka ȣnȣ̆ kопiлȣ̆ пepdepea stъпînȣлȣĭ sъȣ̆ ш'aчeлiĭ пpea fpȣmoase feчoape, mipeasa sa!..

Чepчetъ iapъшĭ kȣ de-amъnȣntȣл пpetȣtindenĭ, întpeвъ пe ȣni aлцiĭ, пpomise dapȣpĭ aчeлȣia че i ap пȣtea sпȣne ȣnde se afлъ, kъȣtъ în sȣsȣ̆ шi 'n жosȣ̆, ȣmвлa ka ȣnȣ̆ neвȣnȣ̆ în toate пъpцiлe; nȣ pъmase o vizȣnie nestpъвъtȣtъ de eл, nічĭ o kasъ, nічĭ o koлiвъ шi nічĭ o sȣtepanъ; чepчetъ nȣmъpȣл mopцiлop kape înkъ se afлaȣ̆ zъkînd пpe ȣлiцiлe Iaшȣлȣĭ шi пpin шanцȣpĭ, intpъ kȣ oameni sъĭ; în miжлokȣл fokȣлȣĭ; dap kȣ toate aчestea nȣ afлъ nimikȣ̆, nȣ aȣzĭ nimikȣ̆ despre dînsȣл!.. Dap însъ, moptȣ̆ saȣ̆ viȣ̆, opĭ kȣm, eл nȣ ва aвea паче шi odixnъ nînъ kînd nȣ 'л ва gъsi saȣ̆ îл ва întîлni!..

Ȣnȣ̆ вътpînȣ̆, kȣ kaпȣл aлвitȣ̆ de sȣfepinцe

ші kape fȣsese мартȣрȣ̆ despre къderea лȣі Бȣкȣр ш'а mіреsіĭ sале în mîініле Тътарілор, ші kape, ачеsta, авеа darȣл d'a tîлkȣі віsеле, se înfъцішъ asemenea ȣнȣі пpofetȣ̆ dinaintea лȣі Моцікȣ, ka sъ 'л înkpedinцeze къ ел тръіеште înkъ.

— Тръеште Бȣкȣр!.. zise Моцікȣ, skoцînd ȣна din ачеле esklamaцiĭ de пasiȣне ші de дȣpepe. Тръеште Бȣкȣр, фрателе meȣ̆!.. ел тръеште înkъ!.. ах! îцĭ мȣлцȣmesk Dȣmnezeȣле, îцĭ мȣлцȣmesk din toatъ inima!..

— Da, ръспȣнde бътрînȣл, da, ел тръеште ші пeste пȣцін sȣferінцiле sале вор авеа ȣнȣ̆ хотарȣ̆; ел ва ажȣнџе ȣнȣ̆ бърбатȣ̆ маре întpe semeni sъĭ ші нȣмеле лȣі ва тръі пeste sekoлĭ!.. Веĭ афла пе іȣбітȣл тъȣ̆ фрате ші inimiле тȣтȣлор se вор ȣмпле de бȣкȣріе!..

Dap kȣ toate ачеstea, Моцікȣ, stînd жосȣ̆ пе о пеатръ, kȣ kапȣл pezemat пе mîinĭ, askȣлтînd înkъ ла ворбеле чеде konsoлatoape a ле бътрîнȣлȣі џіvітоpȣ̆, semъna ka ȣнȣ̆ fiлosofȣ̆ че meditъ d'asȣпра пе koлoанеле antikitъцiĭ, пе pȣiniле четъцiлор, пе kape fokȣл ші fȣріеа timпiлор ле a префъкȣt în чеnȣшъ!..

XII.

IUDITA MOLDOVANĂ.

Бȣкȣр кълъȣzise пе Візірȣл Пȣкі прін че-ле maї dosniче локȣрї ші пе кърърї абътȣte din drȣmȣл челȣ mape...

Еї se depъrtaserъ вре о kîte-ва mілȣрї de ла tîrgȣл Іашȣлȣї. Бътрînȣл fъчеа лȣї Бȣкȣр dese întребърї despre локȣл ȣnde se aflaȣ ші kît maї авеаȣ а mерџе пînъ sъ gъsiaskъ пе trъdъtorȣл Елаm!

Бȣкȣр, кȣ kît înainta în mіжлокȣл църії, кȣ atît respȣnsȣріле че ле da бътрînȣлȣї Візірȣ ераȣ maї рарї ші maї апъsate.

Ші кȣ kît zioa înaintase ші лȣminase kîm-пііле ші mȣнцїї, кȣ atît începȣръ а se perde ві-sȣріле kape opбise пînъ atȣнчї пе къpeteniea armii tътърешті.

Ел maї 'nainte krezȣse къ se afla desъвîр-шітȣ stъпînȣ пе Цара Молdові ші пе Цара Ро-mъneaskъ, înъȣntрȣл кърора komandъ ші еле і

se ȣпȣпȣ̆; kpezȣse kъ fii ачеstȣї пъmînțȣ̆ sîntȣ̆ sklaвi sъї, чеї че аȣ̆ а ţpemȣpа пе ȣnde ва kъл-kа пічорȣл съȣ̆; о singȣpъ kъȣtъtȣpъ а sa пosomopîtъ kpedea kъ este îndestȣл kа sъ desapmeze пе tot ачелa kape ва kȣteza sъ kȣџete ла о pевoлtъ...

Ші пentpȣ kъ Бȣkȣp îї fъgъdȣise sъ'л kълъȣziaskъ аkoлo ȣnde apdea sȣfлetȣл съȣ̆ а mepџe kа sъ'шї pesбȣne, ел îї fъчеа mepeȣ̆ întpeбъpі: însъ toate întpeбъpілe saлe epaȣ̆ пȣmaї nіmte opdine.

— Kît maї aвemȣ̆?.. Ȣnde îл вomȣ̆ gъsі?.. kîinелe шї блestematȣл!... ел шї amopeasa лȣї, блestemaџї amîndoї!.. kîinелe шї femeea sklaвъ kape m'aȣ̆ amъџitȣ̆!..

Ziчеа Bizipȣл, tȣpбînd de ȣpъ, în mapea sa mînie.

Dap Бȣkȣp mepџea tъkȣtȣ̆ înaintea лȣї шї пȣ pesпȣndea о вopбъ... Kînd însъ aȣzі пȣmелe жȣпеї fечoape, despre kape zise ачелa kъ 'л а fost amъџit шї kъ este amopeasa tpъdъtopȣлȣї съȣ̆, пе kape eї atȣпчї îл kъȣtaȣ̆; kȣ toatъ filosofiea лȣї шї adъstapea пentpȣ пȣџinȣ̆, kа апoї sъ пoatъ sfъpîma лanџȣл tъtъpeskȣ̆, sînџeлe і se ȣpkъ în kaпȣ̆; шї, kȣ toate kъ se џinȣ în destȣл, înekînd în inimъ-ї esплosiea ȣпеї fȣpiї fъpъ mapџinї, пȣ se пȣtȣ oпpі d'a пȣ'шї întoapче kaпȣл, а пȣ apȣпka asȣпpa лȣї Пȣkі о kъȣtъtȣpъ tepiбілъ,

пе kape ачesta însъ пв о пвtв întîmпina fъpъ а'шї лъsa okiї în жosв.

Пвцin лiпsi ka Bizipвл sъ'ї fakъ oбsepвape ла ачestea; шi, пoate, чine штie, înkъepa-pea ap fi fost gata întpe Pomînв kв Тъtapв... Dap însъ, вeцї шti kъ Bizipвл Пвki se afлa în-soцit înkъ de kîцї-вa oameпї, пе kînd Бвkвp epa пвmaї singвpв...

Ka sъ se înчepче вnвл а se бate kв doбъ-zeчї, ap fi kam пpea mвлt; de шi Бвkвp а maї aввt întîmплъpї de feлвл ачesta, а aввt înkъe-pъpї estpaopdinape, în pesбeлвл din Тpansiлва-nia; eл însъ вoi а fi astъ datъ пpвdentв; вoia а пв faче о gpeшaлъ.

Dap пpekвm pazeлe dimineцiї îmпpъштie чeaцa лъsatъ d'asвпpa pîвpiлop шi а въiлop, ȯ pazъ de adeвъpв пap'kъ ажвnse dinaintea oki-лop лвї Пвki, че îл fъkв sъ se deштeпte din somпвл în kape zъkвse пînъ atвпчї.

Eл îшї kвпoskв îndatъ pъtъчipea, dap epa пpea tîpziв!..

Ap fi вoit sъ se pe'ntoapne înaпoї, sъ пв'шї пepikoлese kaпвл, însъ въzвse kв okiї de пе 'пъл-цimea dealвpiлop kвm kъ Iaшвл apsese: пpin вpmape, petpaцepea i epa înkъ nesigвpъ.

Бвkвp mepцea înainte шi Пвki, kв toatъ eskopta sa, de вoie de nевoie, tpeбвia а 'л вpma.

Че sfîpшit oape aвв astъ kълъtopie simцi-

*

mîntalъ a kъпetenii Тъtapilop, пе kînd apmiea sa, stpîmtopatъ шi вътвtъ de oastea лвĭ Бogdan Bodъ, ажвnsese ла mapџinea Пpвtвлвĭ, шi ako-ло, fie kape gpъвiа a tpeчe dinkoлo апа kв kaĭ, kв tpъsвpĭ шi kв tot вagaџiв лopв̆ ?.. Че pesпвnsв̆ ва da ел Kaпвлвĭ sъв̆, despre nesokotinџa че o авв, ka sъ'шĭ пъpъseaskъ ast-feл apmata шi s'o ласе în воеа întîmплъpiĭ прadъ inemiчiлop?.. Ш'afapъ d'aчeasta, maĭ пвtea ел fi sigвpв̆ despre че-ва?.. Пвteа-ва maĭ mвлt sъ'шĭ апере kапвл; пвteа-ва oape sъ пв kazъ ppins în miiniле Moлdoveniлop?..

Че ziчea oape în sine Бвkвp?.. шi ла че se gîndea ел kînd mepџea kв okiĭ џintiџĭ kъtpe вnв̆ sigвpв̆ пвnktв̆, saв̆ kînd ţъчea poatъ kв oki-ĭ înпpeџiвpвл dealвpiлop kape se лъпџвeskв̆ вnвл dвпъ алtвл?.. Че шtiea ел despre iввita sa Iлiana, aчeea че плekase kв Eлam?..

Ох! ел medita пpofвndв̆ aчeastъ înпpeџiвpape; dap пentpв kъ kвnoшtea îndestвл пе Iлiana sa, пв se îngpiжвpa nimikв̆ despre пosiџiea eĭ.

Însъ, пentpв kъ ел a џiвpat odatъ пeipea kъпetenii шi a apmii tъtъpeшtĭ, îшĭ ва џine kв чea maĭ stpiktъ esaktitate џiвpъmîntвл aчesta.

Вomв̆ deskpi maĭ în вpmъ че s'a petpekвt întpe Bizipвл Пвki шi Бвkвp fiвл лвĭ Лaiotъ Басарав...